

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Рівненської області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Рівненської області у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують **скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні** в наступні 12 місяців та **негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств**. Прогнозується посилення інфляції та знецінення національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у попередньому кварталі – 25.0%) (графік 1). У цілому по Україні – «мінус» 48.7%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 50.0% респондентів очікують, що інфляція перевищить 20.0%, у цілому по Україні – 58.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти вищими темпами:** знецінення гривні відносно долара США очікували 91.7% респондентів (у попередньому кварталі – 75.0%), у цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у I кварталі 2022 року – 8.3%) (таблиця). У цілому по Україні – «мінус» 17.1% (таблиця);
- **зменшення обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0%) (таблиця). Водночас респонденти очікують, що обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2022 року – 20.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **збільшення інвестиційних видатків на машини, обладнання, інвентар нижчими темпами:** баланс відповідей – 18.2% (як у попередньому кварталі). Водночас респонденти очікують зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт: баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у I кварталі 2022 року – 18.2%). У цілому по Україні – «мінус» 34.7% та «мінус» 37.2% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%) (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 29.0%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства стрімкими темпами:** баланс відповідей – 100.0% (у попередньому кварталі – 83.3%). Водночас респонденти очікують **уповільнення зростання цін на продукцію власного виробництва:** баланс відповідей – 41.7% (у попередньому кварталі – 58.3%) (графік 6). На подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на сировину, матеріали, а також ціни на енергоносії та проблеми з логістикою (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції вищими темпами:** баланс відповідей – 66.7% (у попередньому кварталі – 50.0%). Водночас респонденти області очікують, що **витрати на оплату праці одного найманого працівника залишаться на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у I кварталі 2022 року – 41.7%).

Воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також ціни на енергоносії разом з недостатнім попитом респонденти називають **головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво** (графік 5).

Підприємства області очікують значне зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали значно жорсткішими (графік 9). Невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання, занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування, значні коливання курсу гривні до іноземних валют та надмірні вимоги до застави відзначаються респондентами як головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

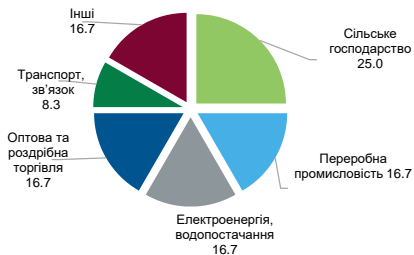
91.7% респондентів області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 93.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

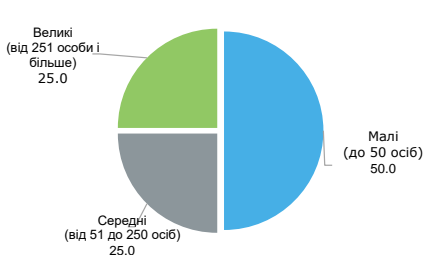
- **поточний фінансово-економічний стан погіршився і оцінюється як поганий:** баланс відповідей – «мінус» 33.3% (у попередньому кварталі – 8.3%). У цілому по Україні – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 25.0%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – 27.3% (у I кварталі 2022 року – 25.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

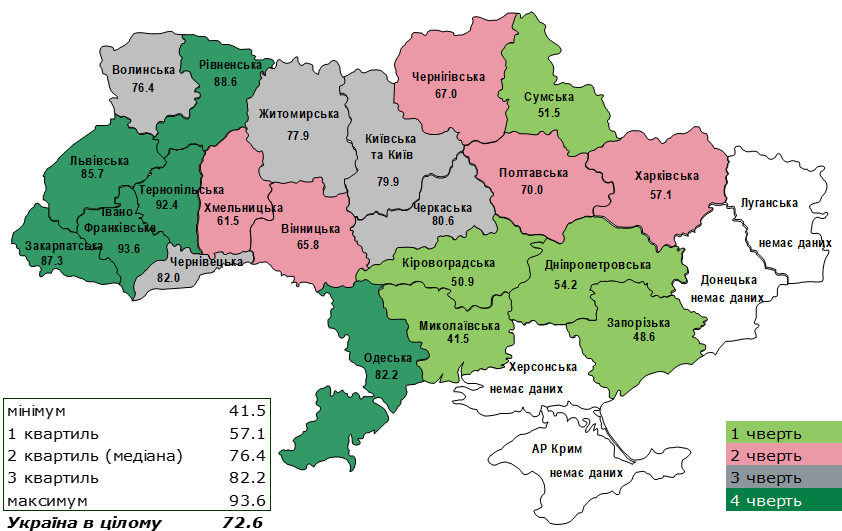

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–30 травня 2022 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

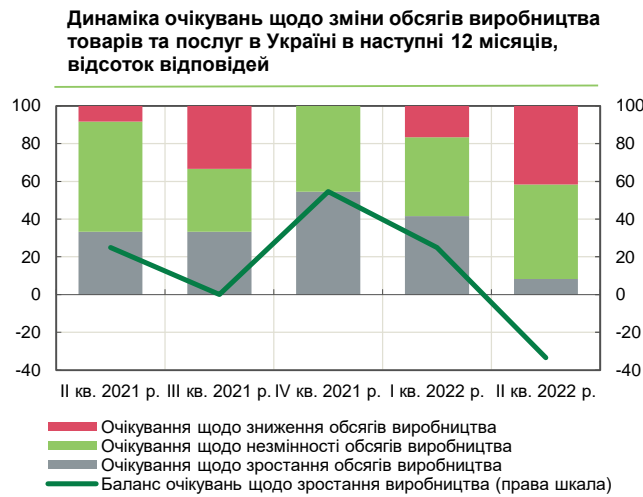
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	-9.1	-15.4	15.4	8.3	-16.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	7.7	-7.7	8.3	0.0	-25.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	30.8	30.8	25.0	18.2	-8.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	23.1	15.4	33.3	18.2	18.2
кількості працівників	0.0	-15.4	-8.3	-33.3	-25.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

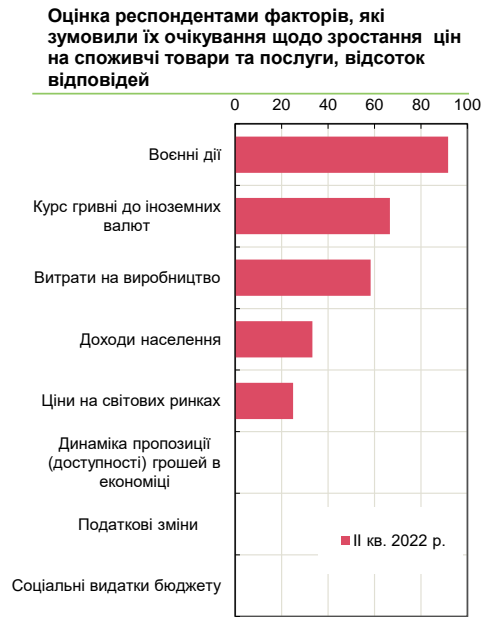
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

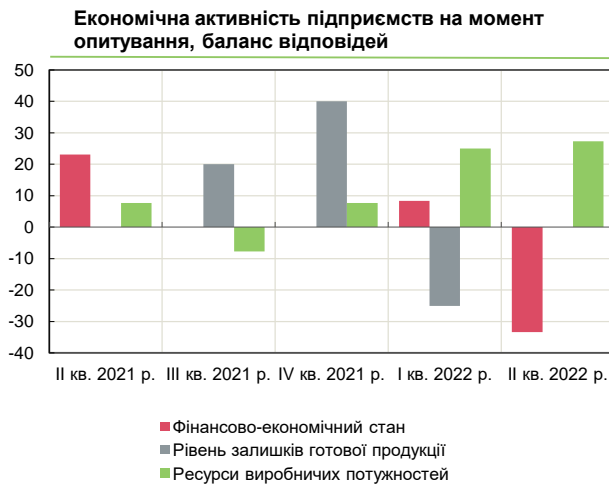
Графік 1

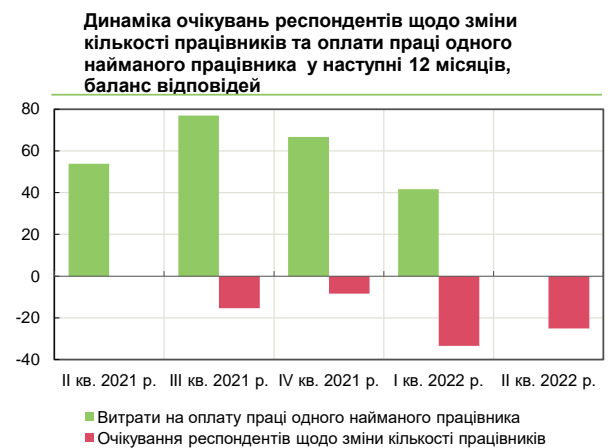
Графік 2

Графік 3

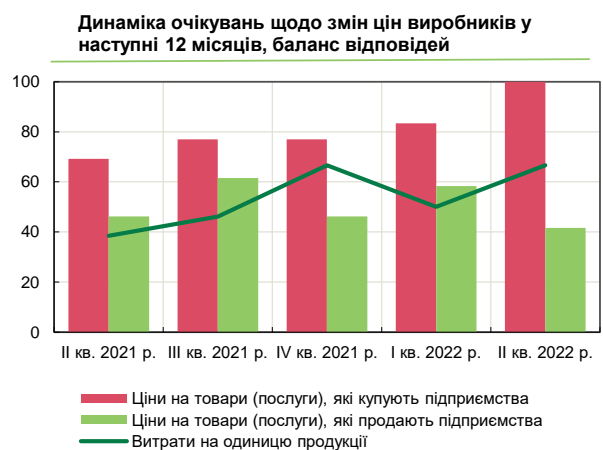
Графік 4

Графік 5

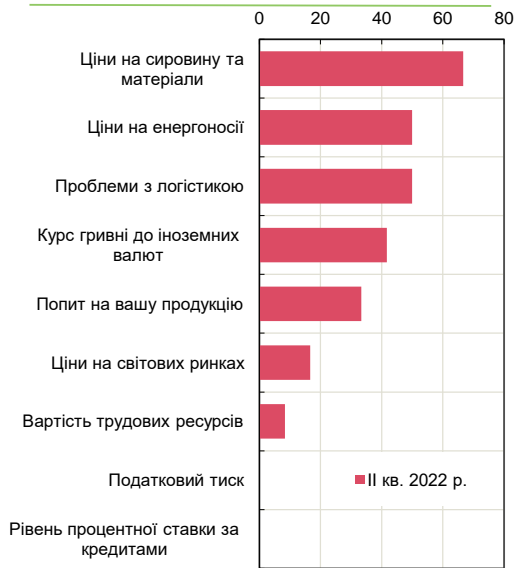
Графік 6

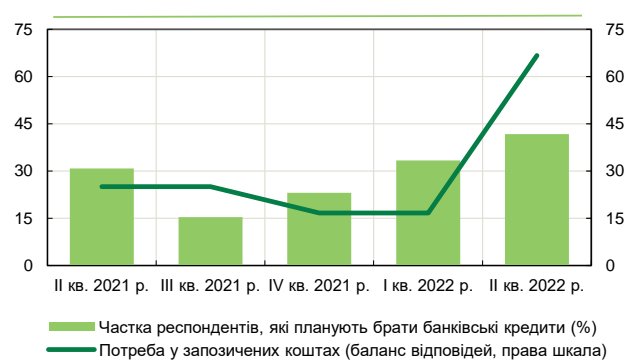
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

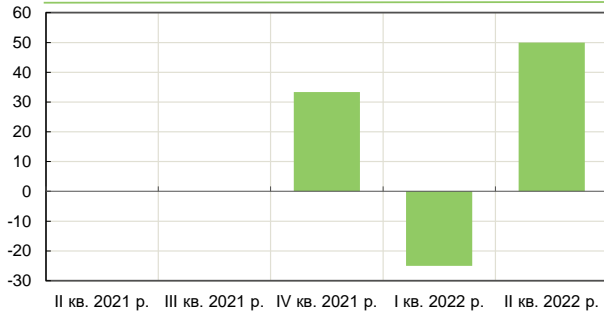
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

